

בעזה ש״ת

גליון

דברי תורה

מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בלתי מוגה

דא"ח ושיחו"ק שב"ק פ' פקודי - שקלים תשע"ד
שיחו"ק בסעודת ר"ח אדר ב' תשע"ד

גליון פ"ה >

י"ל ע"י מערכת "ארץ הצבי" קרעטשניף
פעיה"ק ירושלים תובב"א

כי כל "פח" לך יוצא

בזאת נודה להשי"ת שברוב רחמיו וחסדיו
זכינו להוציא לאור עד עתה

פ"ה גליונות

בן יזכינו השי"ת ויגיענו להו"ל עוד גליונות אחרים
לזכות את הרבים ולהגדיל תורה ולהאדירה אכי"ר

© כל הזכויות שמורות

למערכת ארץ הצבי

קרעטשניף

פעיה"ק ירושלים תובב"א

להנצחות ניתן לפנות:

להר"ר יחיאל שטיינפלד הי"ו - 052-7653486

הר"ר אלימלך ווייס הי"ו - 052-7171882

בחזרת והעתקת הדא"ח לגליון זה השתתפו:

הרב צ. א. ש. שליט"א

הב' מנדל גרין נ"י - הב' נתן זליג חשין נ"י

הב' יהושע דייטש נ"י - הב' משה חיים כהן נ"י

דא"ח ושיחו"ק שב"ק פ' פקודי – שקלים תשע"ד

ליל שב"ק – אחר קידוש

הנה בשבת זו משולבים יחדיו ארבע כוחות וזמניות, א' שבת פרשת פקודי, ב' שבת חזק, ג' שבת מצרכים חודש אדר ב', ד' שבת שקלים.

וידועים דבריו הק' של הרה"ק פנחס מקאריין זי"ע (עי' באמרי פנחס אות קיח) שהיה משתוקק ומצפה להגיע לארבע פרשיות, והיה רגיל לומר "איך וואלט שוין געהרין עם זאל שוין קימען די ארבע פרשיות, איך זאל מיך זעהן מיט דעם אייברשטיין" (הנני מצפה שיגיעו כבר הארבעה פרשיות שנתראה עם השי"ת), עיי"ש. והיה מרגל צפומיה של אאמו"ר זי"ע לחזור על דבריו הק' בכל שנה ושנה.

ואפשר לומר דפשטות הכונה בזה הוא שהארבע פרשיות הם כנגד ד' אומיות של שם הוי"ה, וע"י הכח של הד' פרשיות זוכים להתקשר ולהתדבק עם יחוד שמו יתברך. והנה מי שמעמיק ומתבונן קצת, ימצא בכל מציאות העולם את יחוד הוי"ה ב"ה, דהרי כבודו מלא עולם, וציתר צאלו הדברים שנחלקו לד' חלקים, שצודאי יכולים בניקל להבין ולהשכיל שזה הוא

מרומז על ארבע אומיות של שם הוי"ה ב"ה.

ואפשר גם להשיג איך שכל מצוה ומצוה נעשה בזה יחוד הוי"ה ב"ה, וכמבואר להדיא בכתבי האריז"ל (ספר הליקוטים פרשת ראה) וז"ל: "עוד צריך לכוין מי שנותן הצדקה, כדי ליחד שם הוי"ה, בזה האופן, כי הפרוטה שנותן לעני, היא צדקה י' של הוי"ה, וחמש מצעות הנותן, הרי ה' של הוי"ה, וקנה ידו, סוד הוא"ו של הוי"ה, וחמש מצעות העני של מקבל, הרי ה' אחרונה של הוי"ה, עכ"ל.

וידוע מנהגו של אאמו"ר זי"ע ליתן צדקה בכל יום בתפלת שחרית בשעה שאמר ויצרך דוד, בתיבת ואתה מושל בכל (כמבואר בשער הכונות דרושי תפלות השחר דרוש א'), ומשום שלא תמיד היה לו על אחר עני ליתן לו הצדקה, היה לו קופת צדקה מיוחדת לצורך זה, והיה אוחז הקופה בידו השמאלית, והמטבע בידו הימנית, והיה נותן המטבע מידו הימנית לתוך הקופת צדקה שבידו השמאלית. וכמדומה ששמעתי ממנו טעמו ונימקו למנהג זה, שכוונתו בזה כדי לעשות היחוד שם הוי"ה הנ"ל,

לאות ה' ראשונה, והרביעית לה' תתאה.

וידוע דאות י' של שם הוי"ה צ"ה הוא כנגד חכמה, ואות ה' ראשונה הוא נגד בינה, ואות ו' הוא כנגד הששה מידות, ואלו הששה מידות משפיעים על אות ה' אחרונה שהוא מידת המלכות. וזוה מוצן הטעם למה צתועה השלישית מגזיהים הקול ציותר, כיון שהתנועה השלישית היא כנגד כל הששה מידות מחסד עד יסוד, וצריכים לקשרם ולאחדם כדי להשפיעם להמלכות, ולכן מגזיהים הקול צעבודה והתאמנות כדי לאחד ולקשר כל הששה מידות ציחד כדי להשפיעם אל מידת המלכות.

והנה כבר הזכרנו צצנת העעל"ט (בשיעור בספר שערי תפלה) צציאור הא דכתיב (שמות כו, כח) והצריח התיכון צתוך הקרשים מצריח מן הקצה אל הקצה. דידוע שעיקר העבודה צצית המקדש היה להמשיך אור מעולם הצינה עד למלכות, להמשיך אות ה' ראשונה שישפיע לאות ה' תתאה שהוא צחי הצריח התיכון שמצריח מן הקצה אל הקצה.

ובעזרה"ר שאין לנו היום את הצית המקדש, אבל נשאר לנו מעין דוגמת עצודת המוצח ע"י

ומחמת שלא נודמן לו עני לעשות היחוד, היה משתמש עם ידו השמאלית במקום ידו של העני. היינו שהמטבע הוא אות יו"ד, וחמש אלצעות מידו הימנית הוא נגד אות ה' ראשונה, וקנה ידו כנגד אות ו', וחמש אלצעות מידו השמאלית הוא רומז על ה' תתאה של שם הוי"ה.

וזה הציאור ואתה מושל בכל, דהנה 'ואתה' רומז על מידת התפארת, ו'בכל' הוא כנגד מידת המלכות (כמבואר בשער הכונות שם), ויש לייחד מידת התפארת שנכלל בו מכל הששה מידות, ולהכניסם ולייחדם אל מידת המלכות, ועי"ז נעשה יחוד קוצ"ה ושכינתו'.

ובבזו כן אנו רואים צעניין הנגינה, שעפ"י רוצ צניגונים המיוחסים לצדיקי הדורות יש להם ארבע תנועות ומדריגות, שצתנועה הראשונה מתחילים בקול נמוך, וצתנועה השניה מגזיהים קצת לקול צינוני, וצשלישית מגזיהים הקול בקול גבוה, וצתנועה הרביעית חוזרים להיות כמו צתנועה הצ'. וגם זוה מרומז יחוד הוי"ה, וארבע התנועות הם כנגד ארבע אותיות של שם הוי"ה, ולכן מוצן שפיר למה התנועה הרביעית דומה לתנועה השנית, שהלא שניהם הם רומזים לאות ה' של שם הוי"ה, התנועה השנית

צחי' חכמה, וכדאיתא צוהר הק' (ח"ב קב"א). אורייתא מחכמה נפקת, עיי"ש. וענין צחי' שבת יחזק', יש לומר שזה רומז על אות ה' ראשונה שהוא עולם הצינה, וכמו שלמדנו בשיעור בספה"ק שער התפלה, דספירת הצינה הוא 'מחזק' לכל אלו הספירות הצאים אחריו, ולכן שבת 'חזק' שהוא צחי' עולם הצינה, שנותן כח וחזוק כמו שאומרים בסיום הקריאה חזק חזק ונתחזק.

וענין שבת 'מברכים', י"ל שזה רומז על אות ו', שיש צו התכללות של כל הששה מידות, והוא צחי' שבת מצרכים החדש, שיש צו התכללות כל ימי החדש הצעל"ט.

ובן על דרך זה יש לרמוז צענין שבת שקלים, שזה רומז על ה' תתאה שהיא מידת המלכות, שהרי כל תכלית השקלים היה לצורך המשכן, כדי שיהיה השראת השכינה, כדכתיב (שמות כה, ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. שהוא ג"כ צחי' מלכות, דע"י שהשכינה שורה בתוך בני ישראל עי"ז נתגלה מלכותו ית"ש בכל העולם כולו. ועוד שמהם נעשו האדנים שהיא צחי' המלכות המקבלת ומעמידה קרשי המשכן, שהוא התגלות כבוד מלכותו ית"ש בעולם.

עבודת אכילה וכמו שאמרו חז"ל שולחן הוא במקום מזבח, היינו ששלחנס של לדיקים מכפר כמו המזבח (ועי' ברכות ג"ה. ועי' עוד חגיגה כ"ז.), וא"כ צודאי שגם בעבודת האכילה אפשר לייחד היחוד להמשיך מעולם הצינה עד למלכות כנ"ל.

ויש לומר שזה נרמז בצרכת המוציא לחם מן הארץ, דהנה אות ה' של ה'מוציא רומז על עולם צינה, ולח"ס הוא בגימטריא ג' פעמים שם הוי"ה, שהוא צחי' צחי' של הי"ה הוי"ה ויהי"ה, היינו שאות ה' ממשיך ומשפיע את הגילוי של השלשה שמות הוי"ה אל ה-ארץ' היינו אות ה' ארץ, שהוא צחי' אות ה' תתאה שהוא מידת המלכות. הרי לנו רמז גם בעבודת אכילה מעין דוגמת היחוד בין צינה למלכות שהיה נעשה בזמן שציהמ"ק היה קיים.

ובחזור לענינו שצכל דצר יש למצוא את היחוד שם הוי"ה, ולכן בשבת קודש זו שנודמנו ד' כוחות הנ"ל לפונדק אחד, צודאי פשוט וצרור שנרמז צוה ד' אותיות שם הוי"ה צ"ה. ותחילה לכל הוא כח התורה הק', שצצבת זו קוראים 'צתורה' צפרשת פקודי, ויש לומר שזה רומז על אות י' של השם הוי"ה צ"ה שהוא

הוי"ה דווקא בניקוד מסיוס, מחמת שהיה להם כוונה מיוחדת לגלות יחוד השם דייקא באופן מה שהיה לריך להם לתקן צעת ההוא, דהלל כל ניקוד רומז על צחינה אחרת, דניקוד קמץ הוא צחי' כתר, שהוא צחי' קמיצה כמו שנעשה ע"י סגירת אלצעות היד שידוע שיש צוה סוד והוא טמיר ונעלם ואינו מתגלה, וזה הוא צחי' כתר שאי אפשר להשיגו מרוב גדולתו. וניקוד פתח הוא צחי' ספי' חכמה שיש בו קצת התפשטות צחי' פתח ושער להתחלת ההשגה. וניקוד צירי רומז על ספי' צינה, שהרי ניקוד צירי יש לו כזר שני נקודות, שמראה צוה שמתפשט עוד יותר, וכן הלאה צשאר כל הנקודות כמצואר צכצחי ארזי"ל.

ועיינן בייטב לב (בפרשתן) חל"ק: "והנה מלת פקודי יתפרש צד' לשונות, לשון מנין, לשון חסרון כמו ולא נפקד ממנו איש, ולשון זכירה כמו פקוד יפקוד חלקים אתכם, ולשון גזירה כמו ויפקד המלך פקודים". עיי"ש.

ויש לצאר שזה ג"כ רומז על ארבע אותיות שם הוי"ה צ"ה, דהנה פקודי מלשון מנין רומז על אות י' שהוא צחי' חכמה, וכידוע שחכמה הוא צחי' מנין וכנרמז בקרא (תהילים קד, ב) כולם בחכמה עשית. היינו דכל הצריאה

ובאמת יש צוה עוד כמה דרכים ואופנים איך לצאר צוה את היחוד שם הוי"ה, והזכרנו רק אחד מהם ותן לחכם ויחכם עוד (משלי ט, ט), והעיקר מה שיוצא לנו מזה די' להצין ולהשכיל דצכל הצריאה כולה יש צו יחוד הוי"ה כדכתיב (תהילים קג, יט) ומלכותו בכל משלה. וזה הוא הדרך איך לקיים שויתי ה' לנגדי תמיד, שיש להתבונן ולחפש תמיד את יחוד הוי"ה צ"ה צכל הצריאה כולו, ועיי"ז לא יסיח דעתו מהשי"ת.

והנה ספר התורה היא צלי נקודות, והטעם צוה כדי שיהיה ציכולת לדרוש כל פסוקי התורה צכמה אופנים, וכאשר מסתכלים צתוך התורה הקדושה, יש ציכולת לקרוא ולפרש דצרי התורה צכמה אנפין, וכדמצינו הרצה צספה"ק שפירשו הפסוקים צשינוי הנקודות כפי המצטרך, וגם צחז"ל מצינו אל תקרי וכו' אלף וכו'.

והתבלית של הנקודות הוא כדי לפרש כוונת התורה הק' כפי הצחינה והענין, וכמו כן מצינו אלל המקובלים שהיה מנקדים השמות הק' צנקודות לפי המצוה והיחוד. דהרי אפילו שהאמת הוא שכבודו מלא עולם, אלל הם היו מנקדים את השם

וקבלת עול, חכן אפשר לזכות למנוח
 בכל דבר וענין את יחודו ואחדותו
 יתצרך שמו.

וייש להוסיף דמצינו בקדושת לוי
 (בפרשתן ד"ה או יבואר), שמבאר חופן
 חמישי צתיבת פקודי, שהוא לשון
 התחברות וכמו שאמרו חז"ל (יבמות ס"ב):
 חייב אדם לפקוד וכו' עיי"ש. ויש
 לומר דזה עולה בקנה אחד עם
 הביאור שפקודי הוא מלשון חסרון,
 דהרי רק מי שרואה צאמת להתחבר
 ולהתדבק צהשי"ת, הרי הוא מחפש
 תמיד על עצמו החסרונות ולדעת למה
 עדיין לא זכה להתחבר להשי"ת
 בשלימות, היינו דהפועל יוצא מעבודת
 התחברות להשי"ת, הוא שמתגלה אליו
 החסרונות שצריך לתקן, שעי"ז יזכה
 להתחבר להשי"ת בשלימות.

שמעתי מאמו"ר זי"ע שאמר בשם
 זקה"ק בעל רזא דשבת
 דענין של שקלים רומז על 'משקל
 ומאזניים', היינו שהקצ"ה שוקל ומודד
 את בני ישראל באיזה מצב רוחני
 ומדריגה הם נמצאים. דהרי אמרו
 חז"ל (ראש השנה י"א): רבי יהושע אומר
 צניסן נגאלו צניסן עתידין ליגאל,
 עיי"ש. ולכן דייקא עכשיו צמודש אדר

שנכלל בו הרבה ענינים ונצרכים, הכל
 נאלץ מבחי' החכמה והקצ"ה צרא הכל
 בחכמה וצמנין. ופקודי מלשון חסרון,
 רומז על ה' ראשונה שהוא עולם צינה,
 שהוא צבחי' חסרון, משום שאינו
 צהתפשטות והרחצה, ויש בו ענין
 הנמנום שאין כל אחד יכול להשיג צזה,
 וכידוע מכתבים שעולם הצינה עדיין
 צחי' נעלם שא"א להשיג ויש לו כמה
 הגבלות, ולכן הוא צבחי' חסרון.
 ופקודי מלשון זכירה, רומז על אות ו'
 משם הוי"ה צ"ה, שהוא כנגד הו'
 מידות, והכוונה הוא שאנו רוצים
 שהקצ"ה יזכור את בני ישראל בכל
 המצבים וצכל הענינים ולהשפיע כל
 מה שנצרך להם צין צעניני חסד וצין
 צגבורה ותפארת וכדו', שע"י הו'
 מידות נשפעים כל ההשפעות הנצרכים
 בעולם צגשמיות וצרוחניות כנודע.
 ופקודי מלשון גזירה, רומז על ה'
 אחרונה משם הוי"ה צ"ה שהיא מידת
 המלכות, דע"י קיום המצות שאנו
 מקיימין ומקבלים עלינו גזירת המלך
 צאהבה, אנו מגלים צזה כבוד השי"ת
 בעולם התחתון וממליכים אותו למטה
 צבחי' לעשות לו דירה צתחתונים.

הרי יוצא לנו מכל האמור דצרכים
 להתצונן למנוח יחוד הוי"ה צ"ה
 בכל דבר שבעולם, וע"י קצת יגיעה

העולם לכף זכות, וכמו כן הוא ח"ו להיפך, שהולך כרוז בכל העולמות שפלוגי גרם להכריע כל העולם לכף חובה רח"ל. ונראה לצאר צזה מה שאמרו חז"ל (ריש מסכת שקלים) באחד באדר 'משמייעין ע"ה השקלים, היינו שמשמייעין בכל העולמות כל העיני השקלים, היינו מי שזכה להכריע כל העולם כולו לכף זכות.

ובמחמד השי"ת שהקדים הרפואה שאפשר צזה לצוא לדי תיקון המעשים ולהכריע כל העולם כולו לכף זכות בשבת שקלים, והוא ע"י מלות הדקה, כמו שכתוב (דניאל ד, כד) וחטאך בצדקה פרוק. וכמו שאמרו חז"ל (בבא בתרא י:) גדולה דקה שמקרבת את הגאולה. שע"י שמפריש מכספו וממה שיש לו לדקה, עי"ז זוכה לכפרה על כל החטאים, והנה צודאי כאשר האדם הוא איש עשיר ובעל נכסים ויש לו ממון רב, הרי צודאי שיש ציכולתו לקיים ענה זו וליתן דקה. אבל גם אלו האנשים אשר אין להם די נרכס ואין צוחס ליתן ממון רב לדקה, גם הם יכולים לקיים מלות דקה בגופו צזה שיעזור לאחרים בכל מה שאפשר, כגון ללמוד עם מי שאינו מצין כ"כ, או לסדר לו חצרותא, או לקבלו בספר פנים יפות ולשאול בשלומו וכדו'.

שוקלים את בני ישראל כדי לראות אם הם כבר ראויים להגאולה שלימה, עכתו"ד.

ולבן על כל ח"ו להתבונן ולהתעורר ולעשות תשבון הנפש צמה לתקן מעשיו, שהרי יש צידו להכריע את כל העולם כולו לכף זכות, וכמו שאמרו חז"ל (קידושין ב:) לעולם יראה אדם עצמו כאילו חציו חייב וחציו זכאי, עשה מצוה אחת, אשריו שהכריע עצמו לכף זכות, עבר עצירה אחת, ח"ו לו שהכריע את עצמו לכף חובה, שנאמר וחטא אחד יאצד טובה הרבה, בשציל חטא יחידי שחטא אצד ממנו טובות הרבה. ר' אלעזר צר' שמעון אומר לפי שהעולם נידון אחר רובו והיחיד נידון אחר רובו, עשה מצוה אחת אשריו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות, עבר עצירה אחת ח"ו לו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף חובה, שנאמר וחטא אחד כו' בשציל חטא יחידי שעשה זה אצד ממנו ומכל העולם טובה הרבה.

ויש לדעת דכאשר האדם עושה מצוה אחת ומכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, מודיעים זאת בכל העולמות העליונים, ומכריזין דפלוגי צן פלוגי זכה להכריע את כל

והנה כבר הזכרנו (בשב"ק פר' כי תשא
העעל"ט) דענין של מחצית השקל
הוא לאחוז צמידת ענוה ושפלות להיות
צבחי' 'מחצית' השקל, ועיקר השלימות
הוא רק מנטרף עם עוד יהודי שהוא
ג"כ אחוז עצמו ל'מחצית' השקל, ועי"ז
יעלה צידם להיות ציחד צבחי' שקל
שלם. הרי נמצא דשלימות השקל הוא
ע"י אחדות והתחברות עם אנשים
אחרים.

ובאשר יהודי אחוז עצמו לכלום ואין,
הרי הוא כמו מספר 'אפס',
וכאשר מתחבר עוד יהודי שגם אחוז
עצמו לכלום הרי כבר יש שני מספר
אפס, וכאשר הם מתחברים צמחשצה
להתקשר להשי"ת, הרי הרי השני
אפסים מנטרפים למספר אחד, [שהרי
הקצ"ה הוא אחד יחיד ומיוחד, ועי"ז
עולה למספר מאה, שהוא השלימות.
וזה צחי' (שמות לח, כז) מאת אדניס למאת
הככר כבר לאדן, שע"י המחצית השקל
מכל צני ישראל שכולם היה בעלי ענוה
עי"ז נעשה מספר 'מאה' אדניס.

וזה ציחור דצרי חז"ל (ריש מסכת שקלים)
באחד באדר משמיעין על
השקלים ועל הב"אים. דהי"ל
משמיעין על מחצית השקל, אלא
דעיקר העבודה הוא לעשות ממחצית
השקל להיות שקל שלם, ע"י שהוא

ועוד יש יתרון בזה שעוזר ומסייע
לזולתו, הרבה יותר מנתינת
ממון בלבד, דהרי כתוב צמגילת אסתר
(ט, כב) ומשלוח מנות איש לרעהו
ומתנות לאציונים. הרי לנו דהקדים
הכתוב ענין משלוח מנות, שהוא ענין
של להרצות אהבה וריעות, עוד לפני
נתינת ממון של מתנות לאציונים. וגם
שדקה זו אפשר לקיים בכל אחד
ואחד, משא"כ הדקה של ממון אפשר
לקיים רק עם עני, ולכן מי שרוצה
לזכות להכריע כל העולם כולו לכף
זכות, יש להתחזק בעניני מלות לדקה,
הן צממון והן לעזור ולסייע לזולתו
בכל המנטרף.

ובאשר שלכן קבעו שמשמיעין על
השקלים דייקא צאחד צאדר,
ודייקא צחודש זה הקצ"ה שוקל את
צני ישראל אם ראויים הם לגאולה,
דהרי חודש אדר הוא זמן של ריבוי
השמחה, וכמו שאחז"ל (תענית כ"ט)
משנכנס אדר מרבין בשמחה, ולכן
כאשר מפשפש צמעשיו וזוכה לתשובה,
הרי התשובה נעשית צאופן של שמחה,
והוא צחי' תשובה מאהבה, שע"ז
זדונותיו מתהפכין לזכיות, וממילא
מתרבין הזכיות צבחי' ירבו זכיותינו,
ולכן גדול ענין התשובה דייקא צחודש
זה.

צאחדות עם כלל ישראל. חבל יחד עם זאת מכריזין גם על הכלאים, דהרי היות שעבודת השקלים הוא לאהוב ולהתחבר עם עוד יהודים מזני ישראל, הרי יש בזה חשש שמא יבא להתחבר גם לאנשים שאינם מהוגנים ויבא מזה תקלה רח"ל, ולכן מכריזין גם כן על הכלאים, שיש ליזהר מאוד שלא להתחבר עם אינשי דלא מעלי, די ש בזה צחי' איסור כלאים וצריכים להתרחק מאוד מחברים שאינם מהוגנים. ודייקא ע"י שיפריד עצמו מלהתחבר לרשעים וכדו', עי"ז גופא יעלה צידו להיות צאמת צאחדות עם חברים טובים, היינו דחלק מאהבה ואחדות הוא ע"י שמתרחק מרשעים ואינשי דלא מעלי, ופירוד של רשעים נאה להם ונאה לעולם, כי אין ענין האחדות אלל רשעים, ועי"ז מתדבק ומתאחד רק עם חברים טובים, ודו"ק.

ליל שב"ק – בשולחן המהור

אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על פי משה עבודת הלויים ביד איתמר בן אהרן הבהן. ובמדרש (תנחומא פקודי ב) ולמה משכן משכן צ' פעמים אמר ר' שמואל, שהקצ"ה עתיד להתמשכן צ' פעמים, חורבן ראשון וחורבן שני, ולפיכך אמר משכן צ' פעמים, עי"ש. וקשה הלא

צוד מצואר צמדרש (תנחומא פקודי ח. ועי' עוד בשמות רבה נא ז) משכן העדות זו תורה שהיו יגעים בה צוכות התורה והקרצנות אמר הקדוש צרוך הוא אני מציל אתכם מן גיהנם, עי"ש. ולכאורה יש להצין הלא צפרשתנו מדובר 'צצנין' של המשכן, ולא מצואר צו 'עבודת' המשכן שהוא ע"י הקרצנות, דהרי מתחילה יש 'לצנות' המשכן, ורק אח"כ מתחיל עבודת הקרצנות, וכמו כן יש להצין מה שייכות יש ללימוד התורה לצנין המשכן.

צוד מצינו צמדרש (מדרש הגדול שמות לו ז) והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשות אתה והותר (שמות לו, ז) אמר משה לפני הקצ"ה, רצש"ע עשינו מלאכת המשכן, מה נעשה ציותה, אמר לו לך ועשה אותו מדרש למשכן, היינו דכתיב ומשה יקח את האהל וגו', זה צית מדרשו של משה, עי"ש. ולכאורה יש להצין צשציל מה היה נצרך לצנות צית מדרש צשעה שהיה להם המשכן ששם היה עיקר השראת השכינה.

הקרצנות אימתי נריך לחטאת ואימתי לאשם וכו'..

נמצא שיש שני טעמים מדוע נריכים לקיים כל מצוה במחשבה דיבור ומעשה, א' כדי שידע איך לקיים כל חלקי המצוה, ב' דשלימות המצוה אינו נעשה רק כאשר מקיימו במחשבה דיבור ומעשה, היינו שעובד את השי"ת בכל כוחותיו וחושיו. ולכן מובן שפיר למה מיד בהתחלת בנין המשכן היה נלרך להקים בית מדרש, כדי ללמוד כל ההלכות של בנין המשכן וכן כל ההלכות ודיני קרצנות ושאר כל עבודות המקדש וכדו'.

ובבר נתבאר בארוכה (בשב"ק פ' ויקהל העעל"ט) דבזמן הזה שצוה"ר אין לנו בית המקדש ואי אפשר לקיים כל המצוות של ציהמ"ק צפועל, ואפשר לקיימם רק ע"י לימוד הלכות וכדו' באופן של ונשלמה פריס שפתינו, שעיי"ז נחשב כאילו קיימם צפועל ממש. והביאור צוה, שמשום שהתורה הק' הוא דבר רוחני, וצרותניות אין שום הפסק, אלא הוא נלחי, ולכן האופן של קיום המצוות שנתקיימו צציהמ"ק ע"י לימוד התורה הק' הוא נלחי ושייך בכל הדורות, ולכן כמו שבזמן שהציהמ"ק היה קיים היו מקיימם המצוה במחשבה דיבור

ולבאר כל אלו המדרשים נקדים את דאיתא בהקדמה לספר דרך פקודך שמצוה מכתבי האריז"ל (ספר הגלגלים הקדמה י"א) וז"ל: "ולא עוד אלא כל התרי"ג מצוות נריך שיקיימם האדם במעשה וצדיבור ובמחשבה וכו' ואם חסר איזה ניצוץ נשמה אפילו חלק א' מאלו ג' שהם מעשה דבור מחשבה, הוא בהכרח שיתגלגל עד שיקיים כלם", עכ"ל.

ולחבין הטעם שנדרש כל הג' חלקים בכל מצוה, נתבונן במלאכת המשכן, שיש צו חלק המעשה ע"י הבנין צפועל, וחלק הדיבור והמחשבה אפשר לקיים ע"י לימוד כל ההלכות התלויים צוה, ולהבין כל דבר על מה הוא צא לכפר ומה הוא רומז במרכזה עליונה וכדו', ואי אפשר לקיים חלק המעשה של בנין המשכן אם לא שמקדימם לזה חלק של דיבור ומחשבה, ורק ע"י שידוע כל ההלכות ופרטיה אפשר אח"כ לצנות המשכן צפועל ממש, דהרי צלי לימוד ההלכות אינו יודע כלל מה לעשות ואיך לעשות. וכמו כן גם לאחר שכבר נצנה המשכן נריכים ללמוד כל סדר העבודה וכל ההלכות הקרצנות לדעת איזה קרצנות נריך להקריב בכל יום, ואיזה צצנת מועד, ואופן הקרצנת, וכן ההלכות שאר

ומעשה, ולכן בזמן הזה אפשר לקיים ג"כ חלק המעשה של המצוה ע"י ונשלמה פרים שפתינו, היינו דבימינו יש צבח הדיבור של המצוה שיתקיים צוה גם חלק המעשה של המצוה.

ולזה תיכף ומיד בשעת בניית המשכן, גילה לנו המדרש שמצות בנין המשכן הוא נחמי, ולכן אפילו שעתיד להתמשכן ב' פעמים, עדיין יש לדעת שהמשכן הוא 'משכן העדות', שהוא תורה שהיו יגעים בה, וע"י לימוד התורה צדיני והלכות המשכן וקרצנות, עי"ז יהיה נחשב כאילו קיימו המצוה בשלימות במחשבה דיבור ומעשה.

ובמדרש כתוב להדיח דהלימוד התורה צריך להיות דייקה באופן של 'יגיעה', תורה שהיו 'יגעים' בה, שהרי רק כאשר הלימוד הוא ציגיעה גדולה, זה נחשב כמעשה ע"י ונשלמה פרים שפתינו, שהרי כמו שבזמן שציהמ"ק היה קיים קיימו חלק המעשה של המצוה ע"י מסירות נפש ציגיעה עצומה, שהרי כשהאדם היה מביא את הקרבן חטאת היה צוש ונכלם בפני כל רואיו בשעה שהיה מוליך הקרבן צרחות ירושלים, ונתגלה קלונו צרבים שנכשל בחטא פלוני ולכן הוא מביא קרבן חטאת, והיה מתצייש צוה. וכן כשהיו שוחטים

את הקרבן היה צריך לדמות בנפשו כאילו שוחטים אותו, וכן בכל העבודות של זריקת הדם והקטרת האימורים וכדו'. ועל דרך זה צריך להיות אופן הלימוד, שיהיה ציגיעה ועמילות באופן של מסירת נפש, שיהא דומה כמו מעשה הקרבן, ובאופן כזה אפשר לקיים גם היום עבודת קרצנות.

ובעת הזאת שבת פרשת פקודי שהוא גם שבת שקלים, הזמן גרמא לעורר זכות הגאולה ובנין בית המקדש, ע"י כל מעשי הצדקה שנעשים בחודש זו ע"י משלוח מנות ומתנות לאציונים, אנו מייחלים ומשתוקקים לביאת משיח צדקנו ולבנין בית המקדש כדי לקיים מצות הקרצנות ועבודת בית המקדש בפועל ממש ולא רק ע"י ונשלמה פרים שפתינו. וזה ציחור מה שאמרו חז"ל באחד באדר משמייעין ע"ל השקלים שהוא ענין נתינת צדקה כנ"ל, ואמרו חז"ל (בבא בתרא י.) גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה, שע"ז נזכה לקיים כל מצות ציהמ"ק בפועל ממש ולא רק ע"י ונשלמה פרים שפתינו.

וזה מה שאומרים ציורר לפרשת שקלים אור פניך עלינו אדון נשא, ושקל אשא בבית נכון ונשא, ובצדק הגה ערך כי תשא, ותיטיב

סדרשו חז"ל (שבת קי"ג:) שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חול.

וייש לומר דזה ביאור מה דאיתא

צמדרש (ילקוט שמעוני פרק לה רמז תח)

ויקהל משה, רבותינו בעלי אגדה אומרים מתחלת התורה ועד סופה אין זה פרשה שנאמר זרעו ויקהל אלא זאת כלל אמר הקצ"ה עשה לך קהלות גדולות ודרוש לפנייהם זרעים הלכות שבת כדי שילמדו ממך דורות הבאים להקהיל קהלות בכל שבת ושבת ולכנוס צצתי מדרשות ללמד ולהורות לישראל דברי תורה איסור והיתר. ונראה שמה רבינו תיקן להקהיל קהילות ללמוד תורה כדי שלא יתבטלו ויצאו לידי מכשול ולדבר דברי חול.

וידוע שנהגו הנדיקים וכן נהגו אחריהם חסידים ואנשי מעשה

להקפיד מאד שלא לדבר שום דברי חולין בשבת קודש, והיה מהם שהיה מדברים רק בלשון קודש, והיו שהקפידו גם שלא לדבר כלל במשך כל יום השבת, וצטעם הענין אפשר לצאר

עפ"י מה שאמרו חז"ל (שבת י"ב.) אמר

רבה זר רב הונא חייב אדם למשמש בתפילין כל שעה ושעה, קל וחומר מליץ, מה ליץ שאין זו אלא אזכרה אחת, אמרה תורה והיה על מנחו תמיד שלא יסית דעתו ממנו, תפילין

לנו בטובך א-ל רם ונשא, היינו שאנו מצקשים מהשי"ת אור פניך עלינו אדון נשא, שיהיה לנו הארת פנים, שנוכל לקיים כעת המצות כהלכתן ע"י התוה"ק, אך העיקר מה שאנו מצקשים הוא לקיים צפועל ממש ושק"ל אשא בבית גבון ונשא, ולא רק ע"י ונשלמה פרים שפתינו.

והעצה איך לזכות הוא ע"י ובצדק

הגה ערך כי תשא, ע"י

יצדק הגה, שהוא הוגה בתורת אמת שהוא נדק, יערך, שלומד זיגיעה גדולה שבאופן כזה הוא צמקום קיום המצוה צפועל צצתי ונשלמה פרים שפתינו, עי"ז נזכה לבי תשאי צפועל ממש, וצקשתינו מהשי"ת יותיטיב לנו בטובך א-ל רם ונשא, היינו שישפיע לנו מטובו וחסדו הגדול אע"פ שאין אנו ראויים לכך צדין, שיעשה עמנו חסד ויזנה את צית מקדשנו ותפארתינו שנוכל לקיים המצות צפועל ממש, אמנ.

צפרא דשבתא – בקידושא רבא

אם תשיב משבת רגלך עשות חפצוך ביום קדשי וקראת לשבת ענג לקדוש הי' מכובד וכבדתו מעשות דרכיך ממצוא חפצך ודבר דבר (ישעיה נח יג.) וידוע מה

ודבר דבר, יזכה שלא יהיה שקוע בתוך הגשמיות, אלא ויהיה 'רוכב על' צמתי 'ארץ', וישלוט על הגשמיות, ולא שהגשמיות ישלוט עליו, והבן.

הנה מנינו צפרשתנו שנכפלו הרבה פעמים התיצות 'באשר צוה ה' את משה', שכל מלאכה ומלאכה ממלאכת המשכן, כחוצ עוד הפעם כאשר צוה ה' את משה. ולכאורה למה לא היה מספיק לכתוב פעם אחת דכל מלאכת המשכן נעשה כאשר צוה ה' את משה.

ובן אנו רואים ענין זה גם צעזודת התפלה, דלפני עטיפת טלית אומרים לשם יחוד ויש בקשה נפרדת שיזכה לחלוקה דרצון ולטלית נאה לעולם הבא בגן עדן והטלית יפרוש כנפיו עליהם וכו'. ואח"כ בהנחת תפילין אין אנו מספיקין צמה שכבר אמרו לשם יחוד על הטלית, אלא אנו אומרים לשם יחוד מיוחד על הנחת תפילין, וגם שם אנו מוסיפים בקשה מיוחדת ששייך למצות תפילין, וכמו כן לפני צרוך שאמר אנו אומרים לשם יחוד, ולכאורה יש להבין למה לא אומרים פעם אחת לשם יחוד גדול על כל הענינים.

שיש צהן אזכרות הרבה על אחת כמה וכמה. הרי לנו דליץ שהיה צו אזכרה אחת מהשי"ת אסור כבר בהיסח הדעת, וא"כ שבת קודש שהוא שמה דקודשא צריך הוא, כמבואר בזוה"ק (ח"ב דף פ"ח:), ואיתא בשלה"ק (מסכת חולין נר מצוה) ששבת הוא במקום תפילין, ושצ"ת הוא ר"ת ש'צת צ'מקום ת'פילין, ולכן גם שצת אסור להסיח דעת מן השבת כמו תפילין. וכידוע ומבואר בפוסקים וצספה"ק שיס לזוהר מלדבר דברים בטלים בתפילין כדי שלא יצא לידי היסח הדעת. וממילא העצה איך שלא להסיח דעתו מן השבת הוא ע"י שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חול.

וע"י שיהיה נוהר לקיים ודבר דבר שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חול, ולא יסיח דעתו מן השבת, עי"ז יזכה גם לסיפא דקרא (שם שם יד) אז תתענג על ה', שיזכה להרגיש מתיקות ועריצות וקירבה להשי"ת, שע"י שאינו מסיח דעתו מן השבת ממילא כבר אינו מסיח דעתו מהשי"ת, שהרי שבת הוא שמה דקוצ"ה כנ"ל.

ויזכה גם להמשך הכתוב 'והרכבתין על צמתי ארץ', דהנה אר"ץ רומז על עניני גשמיות וארציות, והכתוב מעיד שמי שיהיה נוהר על

אמר להם יעשה תשובה ויתכפר לו,
עיי"ש.

ומבואר בספה"ק (לחמי תורה להפלאה)

לפרש הכתוב (תהילים צג, ה)

עדתיך נאמנו מאד לציתך נאווה קדש
ה' לארך ימים. עדותך הוא התורה
שנתן ענה לנפש החוטאת שיצא חסם
ויתכפר לו, הרי ענה זו מועיל רק
'לציתך נאווה קדש', היינו רק כאשר
הצית המקדש היה קיים שהיה יכולים
להציא קרבן. אבל הקצ"ה שנתן ענה
'יעשה תשובה ויתכפר לו', הרי 'ה'
לארך ימים', דענה של הקצ"ה הוא
לאורך ימים ולעולמי עד ושייך בכל
הדורות.

נמצא ח"כ דהענה של תשובה צא
מהשי"ת, ולפי"ז מוזן למה

בכל שאר מלאכת המשכן לא כתוב
'לפני ה'', דהרי צשאר כל מצות כגון
לימוד התורה, גם כאשר אינו לומד

לשמה הרי אמרו חז"ל (פסחים ג:) מתוך
שלא לשמה צא לשמה. וכן בעבודת

הקרבנות, גם כאשר אחד מציא קרבן
לה' ואינו מכוון לצו לשמים, איתא

בספר צרית מנוחה (מובא במאור ושמש פרשת

קרח ד"ה ועבד) שצשעה שהיו מציאים קרבן

לצית המקדש היה הכהן מסתכל בצעל

קרבן והצין מחשבתו, ואם הצין שאינו

עושה תשובה כראוי עדיין, היה הכהן

אלא הענין פשוט, דבכל מצוה ומצוה
יש עבודה מיוחדת ששייך דוקא
למצוה זו, ועל כל מצוה יש להתבונן
ולעשות הכנה השייך למצוה הזאת
שעומד לעשות, וכמו כן היה בעבודת
המשכן דכל מלאכה ומלאכה היה
נעשית בצוונה מיוחדת ובלשם יחוד על
עבודה זו, ולכן כתוב להדיא אלל כל
מלאכה ומלאכה כאשר צוה ה' את
משה.

והנה חפילו שאלל כל מלאכה מצינו
שכתוב שם כאשר צוה ה' את

משה, אלל אלל השלחן והמנורה יש צו
הוספה שכתוב בהם לפני ה' באשר

צוה את משה, כדכתיב אלל השולחן
(מ, ב) ויערך עליו ערך לחם לפני ה'

כאשר צוה ה' את משה. ואלל המנורה
ויעל הגרות לפני ה' כאשר צוה ה' את

משה (מ כה).

ויש לבאר עפ"י מה דאיתא בחז"ל
(פסיקתא דרב כהנא כד ז) שאלו לחכמה

החוטא מהו עונשו, אמרה להם
וחטאים תרדף רעה (משלי יג, כא), שאלו

לנצוה החוטא מהו עונשו, אמרה
להם הנפש החוטאת היא תמות (יחזקאל

יח, ד), שאלו לתורה חוטא מהו עונשו,
אמרה להם יצא חסם ויתכפר לו,

שאלו להקצ"ה החוטא מהו עונשו,

רובן בעבודת השלחן, שהוא העבודה לקדש האכילה, העבודה הוא שצריך לזכור שזה השולחן אשר לפני ה' שיש לכוון להדיח איך להכניס את השי"ת ולאכול בקדושה, וזה כוונת הכתוב ויערך עליו יערי' לחם לפני ה' שיהיה לו שיתצונן לדעת את חשיבות עבודת הלחם, ר"ל ערך של הלחם, ולא יהיה הדבר אללו כפעולה גשמית לצורך גופו, וידע שזה עבודה גדולה שיהיה צמדריגה של לפני הוי"ה, ואין לחשוב דבשעת אכילה יכול לצלות הזמן על דא ועל הא, אדרבה בשעת אכילה הוא זמן של התקרבות להשי"ת ע"י תשובה ותיקון מעשים ועי"ז אינו מצלה את הזמן, אלא עוד מרויח זמן ע"י תשובה ועבודת ה', וכמו דכתיב (יחזקאל מא, כב) וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה'. הרי לנו דעבודת השלחן הוא ע"י לפני ה', וכנ"ל שהוא הענה של הקצ"ה שהוא עבודת התשובה.

ויזה גם ציחור הכתוב (דברים ח, ג) כי לא על הלחם לצדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם. היינו שאין לחשוב רק על הלחם לצדו, היינו על חלק הגשמיות של אכילה, אלא יש להתצונן כי על כל מוצא פי ה' יחיה

רומנו ללויים שיזמרו ניגון לעורר בעל הקרבן שיהרהר בתשובה, ואזי הלויים בשירם וזממם הציאו את בעל הקרבן שיהרהר בתשובה עי"ש. הרי לנו דגם כאשר אינו מקיים המצות בשלימות הכוונה, עכ"ז ע"י עלם קיום המצוה מזכים אותו אח"כ ויש לו סייעמא דשמיא לקיימו בשלימות ולכוון לשם שמים.

ובזה נבוא אל הציחור, שהענין שהוסק הפסוק האזהרה בשולחן ומנורה שצריך להיות לפני ה', ירמוז לעבודה של קדש עצמן צמות לך, שנרמוז בשולחן וצמנורה, שהשולחן רומז על עבודת האכילה, והמנורה רומז להמשכת נשמות ישראל, כפי שפירש זקה"ק הרצי ר' מרדכי' הפסוק ובהעלות אהרן את הנרות ובהעלות אהרן את הנרות צין הערביים יקטירנה וגו', דנר מרמוז על נשמות ישראל, כדכתיב נר ה' נשמת אדם, יקטירנה, לשון קשר, שהעבודה היא לקשר נשמות ישראל לאציהם שבשמים. וקדושת נשמות הצנים תלוי בקדושת אציו ואמו כדאיתא בתניא (פ"ב, עי"ש בארוכה), וממילא קדושת נשמות ישראל תלוי בקדושת המחשבה אשר גלוי רק לפני ה'.

מכל תפילות ישראל ועולה למעלה צלי שום קטרוג, וכדאיתא בגזעם אדימלך (פרשת דברים) וזל"ק: כי הטעם למה שאנו אומרים קודם כל עצודתינו ותפילתינו לשם יחוד כו' בשם כל ישראל, שעיי"ז שכולל עצמו עם כללות ישראל, כי יש עולם הנקרא כל ישראל והעולם ההוא שלם צלי שום פגם כי הכללות ישראל הם הצדיקים כמ"ש ועמך כולם צדיקים, ואם כן אף שהפרטים חוטאים לפעמים אצל הכללות הם תמיד קיימים בקדושתם ואין שטן ואין פגע רע בהם חלילה, ותמיד נורתם חקוקה למעלה וכו' ושם אין שליטה לחטא כלל, עכל"ק.

האדם, היינו העצה שיצא מפי ה' שהוא עצודת התשובה, וצאופן זה צריכים ליישב אצל השלחן.

ולזה דוקא אצל שני מצות אלו השולחן והמנורה, שהעצודה הוא דוקא ע"י המחשבה, צבחי' שנים אובלים פסחיהם וכו' וצדיקים ילכו בה וגו' (גזיר ב"ג), ששניהם שוים צמעשה המצוה, והחילוק ציניהם הוא קדושת המחשבה, והמחשבה גלוי רק לפני הקצ"ה, לכן נכתב בקרא דוקא צמקום שגרמנו שני עצודות אלו, 'לפני ה'', להזהיר על ענין קדושת המחשבה והמעשה לקדש עצמו צמותר לו.

ובן איתא צגמרא (עבודה זרה ד:) ונפקק להלכה צשו"ע (סימן תקצ"א סעי' י"א) לא יתפלל ציחיד תפלת מוסף צראש השנה עד אחר שלש שעות היום. והטעם לזה דצג' שעות הראשונות שורה דינים צעולם, ואם אינו מתפלל עם הציבור, יש חשש שיקטרוגו ולא יתקבל תפילתו, אצל כשמתפלל עם הציבור אפילו צג' שעות ראשונות של היום מותר, דגדול כחו של רבים שאי אפשר לקטרוג על זה כלל.

איתא צשער הכוונות (דרושי ברכת השחר) וזל"ק: קודם שהאדם יסדר תפילתו צצית הכנסת, צריך שיקבל עליו מצות ואהבת לרעך כמוך, ויכוין לאהוב כל אחד מצני ישראל כנפש, כי עיי"ז תעלה תפילתו כלולה מכל תפילות ישראל ותוכל לעלות למעלה ולעשות פרי, וצפרט אהבת החצרים העוסקים צתורה ציחיד צריך כל אחד ואחד לכלול עצמו כאלו הוא אצד אחד מן החצרים שלו, עכ"ל.

ואפשר לצאר צזה דלפני צרכת החודש אומרים מי צצרך אצותינו וכו' ומסיימים עם בל' ישראל

היוצא מזה דע"י שאהב כל אחד מצני ישראל, תפילתו כלולה

בקשה על תשובה שהוא רק בקשה רוחנית בלי תערובות כוונה גשמיות.

ונראה ליישג עפ"י העוזדח שהיה אלל הרה"ק הרבי ר' זושא זי"ע שפעם נסע בעגלה בחורף ונתהפכה העגלה עליו ושכב שם תחת העגלה והשלג, פתח הרבי ר' זושא ואמר לפני הקב"ה, הלא רלונך בזה שהבאת עלי היסורים האלו שאני יחזור בתשובה, והנה באופן כזה שאני שוכב כאן תחת העגלה והשלג, איני יכול לעשות תשובה, אולם אני מצטייך שכאשר אחלך מכאן בשלום, אז יהיה לי ישוב הדעת לעשות חשבון הנפש לחזור בתשובה שלימה. ועפ"י מצואר דלכן מקדימים להתפלל על עניני גשמיות ושיהיה לנו רפואה שלימה בגשמיות, ועי"ז יהיה לנו ישוב הדעת לעשות תשובה שלימה.

ועוד יש לומר עפ"י מה שבקשים צמוסק לפרשת שקלים גונגנו 'במגן' א-רם ונשא. הנה תיבות מגן פירוש צחינס צלי כסף (עיין בבא קמא פ"ה.) היינו שאנו מצקשים מהשי"ת גם כאשר אין מגיע לנו צדין, ואין אנו ראויים, עדיין ישפיע לנו מתנת חינס, ו'גונגנו צמגן'.

ולכן מצקשים מקודם רפואה שלימה, אפילו כאשר אין אנו ראויים לזה

אחיהם ונאמר אמון, ומיד אחר שנכללו ביחד עם כל בני ישראל, אנו מתחילים יהי רלון מלפניך של ברכת החודש, דע"י שנכללים עם כל בני ישראל עי"ז יתקבל תפלתנו בלי שום קטרוג. ולכן צסוף מי שעשה נסים, מסיימים חברים ב"י ישראל, ורק עי"ז ונאמר אמון יזכו לכל הצרכות ולחודש טוב. וכמו כן אומרים גם ביחדשהו הקב"ה עלינו ועל כל עמו בית ישראל בב"י מקום שהם. שצריכים להתקשר עם כל אחד מצני ישראל בכל מקום ובכל מצב שהם, ועי"ז יזכה שהחודש יהיה לטובה ולצרכה ולששון ולשמחה.

ובשנה זו יש להתפלל מעומק הלצ צשעה שאנו מצקשים וצגשמים בעתם, שהרי אנו עומדים לפני שנת השמיטה, וצריך לצבור ולאסוף צשנה זו שיהיה מספיק תצואה למשך של שלש שנים.

עוד אנו מתפללים וצרפואה שלמה וצתשובה שלימה, ולכאורה יש להצין למה מקדימים לצקש רפואה שהוא עניני גשמיות עוד לפני תשובה שהוא עניני רוחניות, ועם היות שבקשת רפואה שלימה קאי גם על עניני רוחנית שהוא רפואה לנשמה, אצל עדיין יש להצין למה מקדימים צקשה שיש צו גם צקשה גשמית לפני

ציאור הכתוב זה א-לי, גם כאשר האדם משיג חלקות לפי דרך עבודתו והשגתו צחי' א-לי, עדיין יש לו לזכור גם אלה-י אבי, ולהמשיך לילך בדרכים, ודפח"ת.

ואפילו כשעדיין לא חזרנו בתשובה, אעפ"כ ישפיע לנו רפואה שלימה צחינס, ואנו מצטיינים שאח"כ כשיהיה לנו צריאת הגוף והנפש, אזי צודאי שנחזור בתשובה שלימה.

וזה ציאור הכתוב ומשחת אתם, לעבודה ולכהונה ע"פ עבודתם וצחינתם, אך עליהם לזכור ולדעת שכל כוחם והמשכתם צא מזה, כאשר משחת את אביהם, והם רק לריכים להמשיך עבודתם, וכנ"ל שמקודם יש לחזו צדרכי האצות, ורק אח"כ אפשר גם להוסיף נופך משלו, וזה ממשיך הכתוב ובהנו ל"י והיתה ל"הית ל"הם משחתם לכהנת עולם לדורתם, שאחר שימשיכו דרכי עבודתם של אציהם, אזי וכהנו ל"י, יתקבל גם עבודתם מלד עלמם וצחינתם, ולא רק זאת, אלא והיתה להיות להם משחתם לכהנת עולם לדורתם, שגם הדורות הצאים אחריהם ימשיכו בעבודתם שהם הוסיפו וחדשו, אך כל זה תלוי בתנאי שצתחילת הכתוב, כאשר משחת את אציהם, שימשיכו אחר עבודת אציהם.

בשולחן הטהור קודם ברכהמ"ז

ומשחת אתם כאשר משחת את אביהם וכהנו ל"י והיתה ל"היות ל"הם משחתם לכהנת עולם לדורתם. יש לצאר צזה עפ"י דצה"ק של אאמו"ר זי"ע צציאור הכתוב (שמות טו, ב) זה א-לי ואנוהו אלה-י אבי וארממנהו. דהן אמת שכל אחד יש לו דרך עבודה ששייך לשורש נשמתו, אצל עם כל זאת יש לדעת דגם דרכו הפרטית בעבודת ה' צריך להיות מיוסד עפ"י דרך אצותינו ורצותינו, וצלי זה לא יגיע לשום מדריגה כלל, דהלא כל העבודות ומדריגות שיש לנו הוא הכל אך רק צזכות אצותינו ורצותינו, וכאשר ימשיך לילך בדרכים, אזי מותר לו גם להוסיף נופך משלו, אצל ח"ו לא לנטות ימין ושמאל מהדרך הסלולה לנו מדור לדור. וזה

שיח"ק בסעודת ראש חודש אדר ב' תשע"ד

שנהגו רבוה"ק שבקידוש לבנה אפילו בימות החול לבשו את השטריימל, עפ"י המבואר בשו"ע (הלכות ראש חודש סי' תכ"ו סעי' ב') שיש לקדש הלבנה במוצאי שבת קודש כשהוא מבוסס ולבוש בבגדי שבת, ורבוה"ק זי"ע נהגו כן גם כאשר נודמן לקדש הלבנה בימות החול, וכמו"כ נהגו רבותיה"ק זי"ע ללבוש השטריימל כשימשו כסנדק בברית מילה, ואאזמו"ר הרה"ק מבראדשיץ זי"ע היה במבוכה בענין זה, שמצד אחד לא רצה לנהוג במנהגי רבי'סמווע מכיון שאביו הק' זי"ע הקפיד לבל ינהגו בניו בגינוני אדמורו"ת בחייו, ומצד שני רצה ללבוש השטריימל כמנהג אבותיו הק', והשית עצה בנפשו ועשה לעצמו קאלפיק שאותו חבש בכל העתים הנ"ל, מלבד בעת הדלקת נרות חנוכה שכבר פשט המנהג אצל כל העם ללבוש השטריימל.

סעודת ראש חודש אדר אינה כסעודת שאר ראשי חודשים, שהרי מבואר בגמ' (תענית כ"ט.) כשם שמשנכנס אב ממעטין בשמחה כך משנכנס אדר מרבין

סעודה זו היא סעודת מצוה, שהרי היא משולב גם בסעודת סיום מסכתא, וסעודת ראש חודש לבד מצד ההלכה אינה סעודת מצוה, הגם שהב"ח נוטה לומר שסעודת ר"ח היא סעודת מצוה, ומביא את שיטת הראשונים שכשחל ר"ח בשבת קודש יש לאכול סעודת ראש חודש ביום ראשון שלאחריו, כמו שעושים כשחל להיות פורים בשבת קודש, כדי שיהיה ניכר שסעודה זו היא לכבוד ר"ח, הרי נראה מדבריו שסעודת ר"ח היא כסעודת מצוה, אבל זה ברור שאם היא משולב בסיום מסכתא שהיא סעודת מצוה.

באמת היו צריכים ללבוש השטריימל לכבוד סעודה זו, ואאזמו"ר זי"ע אכן נהג ללבוש השטריימל בכל סעודת ר"ח, כמנהג זקינו הרזא דשבת. והנה כל בני אאזמו"ר הרזא דשבת זי"ע שימשו ברבנות בערים אחרות, שכן היה רצונו שבניו לא ישמשו ברבי'סמווע בחייו אלא ישמשו ברבנות, ומצד אחד רצו בניו הק' לנהוג בכל המנהגים שנהגו אבותה"ק ומצד שני היו מנהגים כאלה שהיה בהם מעניין רבי'סמווע, כגון מה

כיבוד אב ואם שהבנים מסייעים בזה להוריהם, ועוד ועוד כמה מצות התלויים בענין זה. ואיתא מהרה"ק מאפמא זי"ע שההולך לאסוף כספים בכל ד' פינות העיר ניצול מד' מיתות בית דין. והיינו שיש בזה מתן שכרה בצידה שיש בה כפרת עונות.

אמנם כל זמן שעדיין לא זכינו לגאולה השלימה אין שום דבר שהוא בתכלית השלימות, ובכך גם בענין זה ישנו איזה חסרון כל שהוא, שמכיון שצריכים להשיג כל כך הרבה ממון, לכן אין שמים על לב לדעת את ערכה האמיתי של יום הפורים, וכהמשך דברי הרה"ק ממונקאטש זי"ע שמכיון שיום הפורים הוא יום גדול ונשגב כל כך, אשר על כן לא יבלה את כל היום רק בעניני שמחת פורים אלא יקיים את המבואר בשו"ע לקבוע עת לעסוק בתורה ביום הפורים לפני הסעודה, וכן יעסוק בשאר העבודות של יום גדול זה, ובעת התפילה ביום קדוש זה הוא הזמן הנעלה ביותר, ובעת קריאת המגילה אפשר לפעול את כל הדברים הנצרכים ברוחניות ובגשמיות.

ובכך אלו הנתונים ראשם ורובם בענין ה'עזר נישואין' ביום הפורים - יש בזה חסרון קצת - שיוצא שאינם משקיעים דיים בענין תפילת היום

בשמחה, הרי שיש להרבות בעשיית פעולות להרבות בשמחה, **ומרבין בשמחה** הכוונה למ"ש (תהלים יט, ט) פקודי ה' ישרים משמחי לב, דהיינו שמי שרוצה להרגיש חיות ושמחת פורים אמיתית צריך לקיים בעצמו מ"ש (מגילה ט"ז:) ליהודים היתה אורה - אורה זו תורה, דהיינו שילמד במסכת מגילה וכן יעסוק בהלכות מגילה ובספרי חסידות, ובעיקר בספר קדושת לוי, וכן ספר 'מנות הלוי', וכהיום ישנם הרבה ספרי ליקוטים וקיצורים כמו הספר 'נחלי בינה' ועוד, ובכך כדאי מאוד למי שרוצה להבין את הפנימיות של יום הפורים, שיגביר חיילו ויאמץ כוחו בלימוד ענינים אלה, שאין ענין יום הפורים רק ללבוש בגדים משונים - אף שגם בזה יש ענין גדול לעורר שמחה פנימית ולבטל את הישות -, אמנם ענינה האמיתי של יום הפורים מבאר הרה"ק ממונקאטש זי"ע בספר 'דרכי חיים ושלום' ובספר 'דברי תורה', שהיום הגדול ביותר מכל ימות השנה הוא יום הפורים שאפשר לפעול בו גדולות ונצורות.

וכבר ביקשו אותי לעורר על ענין קופת ה'עזר נישואין' שהוא ענין נחוץ מאוד, שמסייעים בזה לאלו המשיאים את בניהם, ומקיימים בזה כמה וכמה מצות, מצות הכנסת כלה, ומצות

תשנ"ח), והיה קשה עליו הדיבור, ובכל משך אותו חורף ראיתי כמה פעמים שזלגו עיניו דמעות ואמר בכאב גדול "ווער ווייסט צו איך וועל נאך קענען ליינען די מגילה", ובהגיע תור אסתר עת קריאת המגילה, קרא את המגילה במסירות נפש ובהתאמצות עצומה במשך כמה שעות, ומאז חזר אליו הדיבור כראוי, ואכן בכה ההתאמצות וההתחזקות בקריאת המגילה זכינו מאז לשמוע את קולו בקודש בתפילות ודברי תורה בבהירות - ולא היה ניכר על דיבורו שעבר עליו מה שעבר עליו - מה שלא היה שייך בדרך הטבע לפי דעת הרופאים.

ובכן קריאת המגילה היא מהעבודות הגדולות מאוד, וצריך כאו"א להתאמץ לשמוע לכה"פ על הטעי"פ את קריאת המגילה מפה קדשו של אאמו"ר זי"ע, ודבר זה הוא מחובת כאו"א, כשם שחייב לשמוע קריאת המגילה לצאת ידי חובת מצות יום הפורים, כן חייב לשמוע מע"ג הטעי"פ את קריאת המגילה כמו שיצא מפ"ק של אאמו"ר זי"ע בהתבוננות והתעמקות בכל הגה והגה שיצא מפ"ק, וצריך להיות דוקא באופן שיצייר לעצמו כאילו בעל השמועה עומד כנגדו, בשימת לב מה היה דעתו

וקריאת המגילה, ובכן מן הראוי להקדיש לכה"פ החלק הראשון של היום, ולקום באשמורת הבוקר ולסיים את כל ספר תהלים כמנהג אבותינו הק' זי"ע, ואחר כך להתפלל תפילת שחרית באופן הראוי ליום גדול וקדוש זה. אמנם לא ייתכן להתפלל כראוי ביום הפורים אם לא נכין את עצמנו לכך, ולכן צריך לעסוק בתורה הקדושה ובספרים הקדושים ובדברי הצדיקים עוד בטרם עת, ובכך לרומם את נפשינו בהשגה בערכה של יום קדוש זה.

ועוד ראיתי לנחון לעורר אודות עבודת קריאת המגילה, יש לעמוד על כך בלי שום פשרה, שכמה בחורים התאוננו על כך שמכיון שהם נתונים רק בענין השגת כספים לעזר נישואין - לכן אין להם שום השגה בעבודת קריאת המגילה שירושה היא לנו מאבותינו הק' זי"ע, וביותר הדבר אמור בבחורים הצעירים שאין להם שום מושג בענין עבודת קריאת המגילה, וידוע עבודת קריאת המגילה אצל אבותיה"ק, שסיפר אאמו"ר זי"ע שאאמו"ר הרזא דשבת זי"ע קרא את המגילה במשך שעתיים וחצי, וכן בקודש חזינו אצל אאמו"ר זי"ע, שבאותה שנה שעבר עליו הסטרא"ק ל"ע (בשב"ק כ"א כסלו

לפעול בו ישועות גדולות לכל בית ישראל, היו עוסקים ביום זה עד לפנות ערב בתפלות ותחנונים, ורק אז פנו לקיים מצות שמחת פורים, ובכל משך היום להתחנן לפני ה' שיהיה עת רצון שבשעת קיום מצות שמחת פורים יוכלו להמשיך כל הישועות וכל הענינים הנצרכים לבני ישראל.

ובכן כל אחד לפי ערכו ולפי ענינו יראה שלא לבלות את יום הפורים בדברים של מה בכך, אלא ימלא את היום הקדוש הזה בדברים פנימיים. ולכן המנהג לאכול בפורים **המן פאשיין** - שכל דבר יש בו סימן לאיזה ענין - כדי לדעת שחתיכת מזונות יבישה בלי שום טעם פנימי אין בה כל ערך, אלא צריך למלאות אותה בתוכן פנימי ואז היא ראויה לשמה, ומכאן הרמז שהשמחה החיצונית אינה כלום, אלא אם מצורף לזה שמחה פנימית וכנ"ל.

ותוסף אסתר ותדבר (אסתר ח, ג), 'ותוסף' הוא ענין ההוספה, דהיינו שיש להוסיף תמיד עוד קבלה טובה חדשה, שכשיבוא עלינו יום פורים חדש, יש לחדש תמיד בעניני קיימו וקיבלו, 'דארף מען עפעס איינשטעקן אין

וכוונתו הקדושה בהטעמת מילה ופסוק מסוים זה וזה.

ובכן אם נתכונן כראוי בלימוד בספרים הקדושים ולעסוק בהכנה רבה לקראת יום קדוש זה, ולקיים את המאמר **'משנכנס אדר מרבין בשמחה'**, דהיינו שיעסוק בתורה שהם פקודי ה' ישרים משמחי לב, זה יביא לידי **'מרבין בשמחה'**, שכשיבא יום הפורים תהיה שמחה אמיתית בכל הענינים הנצרכים לכל בני ישראל.

יש לסיים את המשך דברי הרה"ק **ממונקאטש זי"ע** שהתחלנו בו מקודם, שאף ששמחת פורים היא מצוה גדולה ונשגבה מאוד. וידוע מאמר זקה"ק הרבי ר' **מרדכי'לי זי"ע**, שאילו היה יודע בהיותו אברך צעיר לימים עד כמה חשובה שמחת פורים בשמים ממעל, היה מניח את כל העבודות והיה הולך מאיש לרעהו ולשמחו בשמחת פורים. וי"ל ביאור דבריו, דהנה פורים הוא זמן שכל הפושט יד נותנין לו, ושמחת פורים היא שכל לבבות בני ישראל שמחים כאו"א בישועתו הנצרכת לו, זוהי שמחת פורים האמיתית.

ובכן אומר הרה"ק **ממונקאטש זי"ע** שצדיקים ביום גדול זה שאפשר

כג, ה), כלומר שאמרה בפליאה באיזה זכות זכיתי לכך.

ומכיוון שחשבה על עצמה כך לכן זכתה להיות שליח טוב והגון לבני ישראל, שמי שיודע בעצמו שהוא אין ואפס הוא אכן ראוי והגון לכך, וכמו שאמר זקה"ק הרבי ר' מרדכיילי זי"ע - כשהיה בנו זקה"ק הרבי ר' מאיר'ל מקרעטשניף זי"ע צריך לרפואה - אמר: "הייליגער באשעפער דו ווייסט דעם אמת אז איך בין גארנישט, און איך ווייס דאך אויך דעם אמת אז איך בין גארנישט, נאר איך בעט דרך זייער שיק פאר מיין זון א רפואה", שרק כשהאדם מרגיש עצמו בתכלית השפלות שהוא אפס ואין, אז יוכל לקוות להיות שליח טוב לרומם את לבבות בני ישראל ולהביא ולהשפיע את כל הענינים הנצרכים, לחיים.

נסיים מעין הפתיחה. יערב עליו שיחי אנכי אשמח בה! לפי הבחינה שאמרנו זה עתה שאנו רוצים שהשי"ת יעזור שתהיה שמחת פורים שמחה הגונה וראויה כדבעי, י"ל שהמילה 'שיחה' יש לה ב' משמעויות, הא' שיחה היינו 'תפילה', כמ"ש (בראשית

דעם געשעפט', ובכן גם לענינינו יתוסף אסתר' שאם יוסיף בקבלות טובות ליום הפורים, המרומז באסתר, אז יוכל לזכות ל'ותדבר לפני המלך', שנוכה לפתוח פה לפניו ית"ש.

כבר אמרנו פעם בהקדם מאמר הכתוב (בראשית כט, כה) הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני, וידוע מאמר הרה"ק ר' ארון לייב זי"ע 'הלא ברחל עבדתי עמך' שמתחילה היה עבודתינו היה באופן ירוד, וא"כ איני יודע 'למה רמיתני' - מלשון רמ"ה קרני, כלומר באיזה כח וזכות העלה והגביה אותנו השי"ת.

אסתר המלכה שזכתה להיות שליחה להציל את כלל ישראל עד סוף כל הדורות, וכמאמר חז"ל (יומא כ"ט). אסתר סוף כל הניסים, פי' שכל הניסים שיצטרכו בני ישראל עד סוף כל הדורות הכל הוא בכח אסתר המלכה, שבכל הדורות לכשיצטרכו לניסים בכל הענינים נוכל לעורר את הנס בכח יום הפורים, ובכן כשהרגישה אסתר שהיא שליחה של כלל ישראל עד סוף כל הדורות אמרה יאלי אלוי למה עזבתני, 'עזבתני' מלשון 'עזוב תעזוב עמו' (שמות

אתה עובר את מצות המלך, נרגיש את עומק המכוון שנוגע לנו בזמן הזה, שהרי כו"ע מודים שאסתר ברוח הקודש נאמרה (מגילה ז:), דהיינו שיש בה רוח הקודש עד סוף כל הדורות, שכל מה שהאיש הישראלי צריך לשמוע בכל ענין שחסר לו ברוחניות, וכן כל ישועה שאפשר להמשיך לו בגשמיות, את הכל הכניסה אסתר בפסוקי המגילה, ובכך כשנקיים את מאמר 'יערב עליו שיחי' שנעסוק בדברי תורה כראוי בהתבוננות למה שהתורה מורה לנו, אז נהיה מאושרים בשעת מקרא מגילה, שיהיה 'יערב עליו שיחי' אין שיחה אלא תפילה, שנרגיש בשעת הקריאה שהוא שעת הכושר לשיח את לבבנו להשי"ת.

ועי"ז נזכה שיהיה 'אנכי אשמח בה', שלאחר התפילה כדבעי ולימוד התורה כדבעי לא תהיה שמחת פורים שמחה של הוללות ח"ו. שכשאדם רוצה לבחון את עצמו אם שמחתו בפורים הייתה כראוי, צריך לראות את התוצאות מזה, אם בירך ברכת המזון כדבעי, ואם התפלל מעריב כדבעי, ולא אכל מאכלות אסורות, וכשנכנס לאיזה בית לא חטף ואכל מכל הבא ליד בלי שום חשבון, שבטרם שמכנים דבר מאכל לפיו צריך לחשוב אם הכשרות בבית זה הוא כראוי ואפשר

כה, סג) ויצא יצחק 'לשוח' בשדה, ודרשו חז"ל (ברכות כ"ו:) אין שיחה אלא תפילה, והב' היינו 'תורה', כמ"ש (תהלים קיט, מח) ואשיחה בחוקך.

והוא שכשרוצים שיקיים בנו אנכי אשמח בה', שלא תהיה שמחת פורים שמחה של הוללות וריקנות בלי פנימיות ח"ו, אלא שמחה פנימית ואמיתית, צריך תחילה להקדים את הענין של יערב עליו שיחי, שנוכה לעסוק בתורה ולהרגיש שהתורה הקדושה היא מתוקה מדבש ונופת צופים, ואין בעולם שום דבר היותר מתוק מעריבות ונעימות זיו התורה הקדושה. וכן אין בעולם עונג גדול מזה שהאדם יכול להשיח את ליבו להשי"ת בתפלתו ובשעת קריאת המגילה, וכמ"ש הרה"ק ממונקאמש זי"ע שבכל ימות השנה הוא מצפה בכליון עינים לשעת קריאת המגילה שבה יוכל להשיח את ליבו להשי"ת.

ויעזור השי"ת שיהיה יערב עליו שיחי, שיעסקו בתורה הקדושה בעריבות ומתיקות, ממילא יהיה גם יערב עליו שיחי, שנצפה בכליון עינים לשעת קריאת המגילה שבה נשיח את ליבנו להשי"ת, וכשנשמע בקריאת המגילה את מאה"כ (אסתר ג, ג) 'מדוע

אינם, וכמאמר הגמ' על כך (ברכות י): הנהו בריוני דהוו בשבכותיה דרבי מאיר והוו קא מצערו ליה טובא הוה קא בעי רבי מאיר רחמי עלויהו כי היכי דלימותו אמרה ליה ברוריא דביתהו מאי דעתך משום דכתיב 'יתמו חטאים' מי כתיב 'חוטאים' 'חטאים' כתיב, דהיינו שעבודת יום הפורים צריך להביא אותנו לכדי כך ש'יתמו חטאים', דהיינו שלא נתאווה יותר לחטוא, **זרשעים עוד אינם**, שתכלית עבודת יום הפורים הוא שרשעת הרשעים לא תהיה יותר בעולם, וע"ז **'ברכי נפשי את ה' בשמחה ובצהלה**.

לטעום בו משהו, והדבר אמור בעיקר לאלו ההולכים ביום הפורים מבית לבית לאסוף כספים, שצריך לשקול את דרכיו בפלס דקדושה, ולהקפיד ביותר להתנהג בדרכי הצניעות והקדושה ובשמירת עינים והמחשבה, וח"ו לחשוב שבפורים הותרה הרצועה, אלא אדרבא פורים הוא זמן של 'קיימו וקבלו', ובשעת ניסיון אז רואים אם אכן יש 'קיימו וקבלו'.

ואז כשנזכה שיעבור עלינו יום הפורים כשורה בכל הענינים, נזכה שיקוים בנו המשך הפסוק (תהלים קד, לה) **'יתמו חטאים מן הארץ זרשעים עוד**